

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harpii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Baptisma & Circuncisio quare à Christo accepta: Circuncisio spiritualis
quæ? Cap. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

refectus ait: Odor tuus Domine Iesu excitauit in me concupiscentias æternas. O odor, quàm es effluens longe, lateque diffuens, & in amorosis cordibus dulciter omnia disponens ac suauiter adimplens?

Baptisma & Circuncisio quare à Christo accepta: Circuncisio spiritualis quæ? Cap. XV.

Heb. 2.

Baptismi
effectus
qui.
Lucæ 3.

Matth. 3.

Baptismus
Christi.

Rom. 6.

Trinitas.

Lucæ 7.

Dilectus meus candidus & rubicundus. Candidus est dilectus Baptismali ablutione, & rubicundus legali circuncisione. Nō quia indiguit, sed quia voluit præceptis legis & gratiæ subiici, & per omnia fratribus assimilari, absque peccato. Nā primò Christus candidari & baptizari voluit, vt baptismum, quo nos baptizaremur, consecraret. Quapropter ea demonstrari debuerūt in baptismo, quæ pertinent ad efficaciam baptismi. Ad quam primò cooperatur virtus quædã celestis: & ideo *caelum est apertum baptizato Christo*, ad ostendendum quòd de cætero virtus celestis baptismum consecraret. Secundò, fides Ecclesiæ, & eius qui baptizatur. Nam baptizati fidem profitentur per se, si sint adulti; vel per alium, si sint paruuli. Et ideo baptismus dicitur fidei Sacramentum. Per fidem autem inspiciuntur celestia, quæ sensum & rationem humanam excedūt. Ad quod designandum *aperti sunt cali*, Christo baptizato. Tertiò per Christi baptismum nobis specialiter aperitur introitus regni celestis, qui per peccatum homini primo præclusus fuerat. Ideo baptizato Christo, *cali aperti sunt*, vt ostenderetur quòd baptizatis via patet in cælum. Licet enim per Christi passionem & mortem cælum hominibus aperiebatur, sicut per communem causam apertionis calorum: oportebat tamen hanc causam applicari singulis ad hoc, quòd singuli introeant, quod fit per baptismum, secundum illud Apostoli: *Quicumque baptizati sumus in Christo Iesu, per mortem ipsius baptizati sumus*. Et ideo potius fit mentio de apertione calorum in baptismo, quàm in passione. Nam obstacula, quibus prius obstitentibus animæ defunctorum cælus introire nō poterant, per passionem Christi totaliter sunt ablata; sed in baptismo sunt aperta, quasi manifestata iam via, per quam homines in cælum erant intraturi. Cæterum summæ Trinitatis mysteriū in Christi baptismo demonstrabatur, quia fideles in inuocatione & virtute summæ Trinitatis baptizantur, & sanctificantur. Filius enim in humana natura baptizatur. *Spiritus sanctus* in habitu columbæ descendit: vox Patris Filio testimonium perhibentis audirur. Vnde dicit Hilarius in

Matthæ.

Matthæum, quod super Iesum baptizatum descendit Spiritus sanctus, & vox Patris est audita, dicentis: *Hic est Filius meus dilectus, ut ex ijs, quæ* Math. 3.
 consummabantur in Christo cognosceremus, per aquæ laueri & de
 celestibus partibus sanctum in nos aduolare Spiritum, & paternæ vocis
 adoptione filios Dei fieri. Nec quidem species columbæ, in qua demō-
 stratus est piritus sanctus; naturaliter fuit Spiritus sanctus: nec speci-
 es hominis, in qua demonstratus est Dei Filius, fuit ipsa natura Filij
 Dei: nec vox ipsa pertinet ad naturā verbi, vel Patris loquentis, sed sic
 ut ipsam columbam, & etiam humanam naturam à Christo assumptā,
 sicutiā vocis formationem tota Trinitas operata est. Fuit autē conue-
 niens, quod super Dominum baptizatum Spiritus sanctus descende-
 ret, quia quod circa Christum in eius Baptismo factum est, pertinet ad
 mysterium omnium, qui postmodum baptizandi fuerant. Omnes
 autem, qui baptizantur Christi baptismo, Spiritum sanctum recipiunt,
 si non fictē accedūt. Præterea (sicut ait Augustinus 2. de Trinitate) *Spi-*
ritus sanctus descendisse dicitur super Christum corporali specie sicut co-
lumba, non quod ipsa substantia Spiritus sancti videretur, quæ est inui-
sibilis illa creatura in vnitatē diuinæ personæ assumeretur. Nec enim
dicitur, quod Spiritus sanctus sit columba, sicut dicitur, quod Dei Fili-
us est homo ratione vnionis. Non ergo Spiritus sanctus descendisse di-
citur super Christum ratione vnionis ad columbam, sed vel ratione
ipsius columbæ Spiritum sanctum significantis, quæ descendendo su-
per Christum venit, vel etiam ratione gratiæ spiritualis, quæ per mo-
dum cuiusdam descensus à Deo deriuatur in creaturam, iuxta illud
Iacobi: Omne datum optimum, & omne donum perfectum, de sursum est, Iacob. 1.
descendens à Patre luminum. Spiritus enim sanctus, qui *Spiritus veri-*
tatis dicitur, vt nullam ostenderet fictionem, formauit veram colum-
 bam, in qua appareret, licet ipsam in vnitatē personæ non assumeret.
 Vnde dicit Augustinus in lib. de agone Christiano, quod omnipotenti
 Deo, qui creaturam vniuersam ex nihilo fabricauit, non erat difficile
 verum corpus columbæ, sine aliarum columbarum ministerio figura-
 re, sicut non fuit difficile verum corpus in vtero Mariæ sine virili se-
 mine fabricare, cum creatura corporea, & in viscerib⁹ femine ad for-
 mandum hominem, & in ipso mudo ad formandum columbam, im-
 perio Domini voluntariq; seruiret. Nam propt̄ tria descendit Spiri-
 tus sanctus in specie columbæ: primo, propter dispositionem, quæ re-
 quiritur in baptizato, vt scilicet non fictus accedat: quia *Spiritus san-*
 ctus dicitur in bap-
 tismo.

- Matth. 10. *Etus disciplina effugiet fictum.* Est enim columba simplex animal, astutia carens & dolo. Ideo dicitur apud Matthæum: *Estote simplices sicut columba.* Secundò, propter effectum baptismi, qui est remissio peccatorum, & reconciliatio ad Deum: quia mansuetum est animal. Unde Chryostomus: Cum oportebat delictis ignoscere, quod fit in baptismo, mansuetudo erat necessaria, quæ demonstratur in columba, sicut in diluio apparuit, *olivarum* ferens, & communem orbis terrarum tranquillitatem annuntians. Tertiò, ad designandum dona Spiritus sancti, quæ suis proprietatibus columba designat. Nam pro cantu gemitum habet, quod pertinet ad donum timoris. Felle caret, quod pertinet ad donum pietatis, per quam Sancti carent ira & rancore cordis amaricati. Secus fluuenta libenter residet, ut accipitre viso fugiat, & sic euadat: quod pertinet ad donum scientiæ, quia timorati libenter secus sacræ Scripturæ fluuenta resident, ut incursum diaboli euadant. In cauernis petrarum nidificat, quod pertinet ad donum fortitudinis, quia Sancti in plagis mortis Christi tanquam in petra firma ponunt nidum, id est, totam spem suam & refugium. Alienos pullos nutrit: quod pertinet ad donum consilij, quo Sancti nutriunt alios exemplo & doctrina, qui fuerunt aliquando pulli diaboli. Rostro non ledit: quod pertinet ad donum intellectus, quo Sancti sanum intellectum habent, non deprauatum, erroneum, vel deceptum. Grana meliora semper eligit: quod pertinet ad donum sapientiæ, qua Sancti viam regiam perfectionis incedentes, semper eligunt Deo magis placita, & sibi ipsis salutifera. Secundò, *dilectus* est *rubicundus* circumcisione legali. Voluit enim Christus circumcidi propter multa. Primò, ut veritatem humanæ naturæ ostenderet contra Manichæum, qui dixit eum habere corpus phantasticum: & contra Apollinarem, qui dixit Christi corpus esse diuinitati consubstantiale: & contra Valentinum, qui dixit Christum de cælo corpus attulisse. Secundò, ut approbaret circumcisionem olim institutam, & ostenderet se filium obedientiæ, & de genere Abrahæ, qui circumcisionis mandatum accepit in signum fidei, quam de Deo habuerat. Nam circa tempora Abrahæ videtur idololatria exordium sumpsisse. Voluit igitur Deus habere distinctionem inter fideles & infideles: quapropter Abrahæ dedit circumcisionem propter fidei eminentiam. Tertiò, ut qui *in similitudinem carnis peccati* venerat, remedium, quo caro peccati mundari consueuerat, non respiceret, sed *per omnia fratibus* assimilaretur, & Iudæis excusationem tolleretur, si eum non recipere-

Genes. 8.

Columba
proprietates.Dona Spiritus
sancti.Circumcisio
Christi.

Luca. 2.

Genes. 15.

& 17.

Idololatriæ
exordium.

Rom. 8.

Heb. 2.

recipere-

reciperent. Quarto, ut omnis legis in se suscipiens, à legis onere ceteros liberaret, iuxta illud Pauli *Misi Deus Filium suum factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret.* Vnde postea baptismum suscepit, ut ad illud nos prouocaret, quia in illo datur gratia maior, tam ad operandum bonum, quam ad resistendum malo: & etiam utilitas communior, quia circumcisio determinatum habuit populum, sexum, & tempus. Vult tamen Dominus nos spiritualiter circumcidi, dicens apud Hieremiã: *Circumcidimini Domino, & auferite praputia cordum vestrorum.* Et in Deuteronomio: *Circumcidet Dominus cor tuum, & cor seminis tui, ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua, ut possis viuere,*

Galat. 4.

Circumcisio
mythica.
Iere. 4.
Deut. 10.

Transfiguratio & agonia in Christo quid fuerint. Cap. XVI.

Dilectus meus candidus & rubicundus. Candidus est dilectus claritate transfigurationis, & rubicundus agonia prolixæ orationis. Pro primo notandum, quod ante passionem suã Christus transfigurari voluit, ut gloriam suam omnibus hominibus notificaret, & ad eam desiderandã omnes efficacius incitaret. Porro, quia per Christum ad hanc perducuntur gloriam, tam ij, qui eum præcellerunt, quam illi, qui post eum fuerunt: ideo de præcedentibus Moysen & Heliam testes assumpsit, & de sequentibus Petrum, Iacobum & Ioannem, ut in ore duorum vel trium testium staret omne verbum. De qua transfiguratione dicit Hieronymus super Matthæum: Nemo putet Christum per hoc, quod transfiguratus dicitur, pristinam formam & faciem perdidisse, vel assumpsisse corpus spirituale, vel aëreum; sed quomodo transformatus est, Euangelista demonstrat, dicens: *Resplenduit facies eius sicut sol; vestimenta autem eius facta sunt alba velut nix.* Vbi splendor faciei ostenditur, & candor vestium describitur, non substantia tollitur, sed gloria commutatur. Vnde claritas in transfiguratione corporis Christi deriuata est à diuinitate ipsius, ut dicit Damascenus, & à gloria animæ eius. Sicut etiam claritas gloriosi corporis ab animæ claritate deriuatur, ut dicit Augustinus in epistola ad Diocorum. Quod autem à principio conceptionis Christi gloria animæ eius non redundaret in corpus, ex quadam dispensatione diuina factum est, ut in corpore passibili nostræ redemptionis experet mysteria. Non tamen adempta fuit Christo potestas deriuandi gloriam animæ ad corpus, quod ostendit in transfiguratione, quantum ad claritatem;

Transfigu-
ratio Chri-
sti.

Deut. 17.

Matth. 17.

Claritas
Christi.